

Jaarverslag Dalit Netwerk Nederland 2013

Ondanks enkele hoopgevende opmerkingen van de Nederlandse Minister van Buitenlandse Zaken tijdens het begrotingsoverleg in december 2012 en de positieve – maar korte en terughoudende - antwoorden op verschillende parlementaire vragen in 2013, lijkt het erop dat de Dalit-kwestie nu minder prioriteit krijgt van het Ministerie.

Mensenrechtenprijs voor Indiase Dalit

Deze trend werd vooral duidelijk nadat de Nationale Nederlandse mensenrechtenprijs toegekend werd aan een Dalit-activist uit Tamil Nadu die - ten onrechte volgens mensenrechtenorganisaties - beschuldigd is van moord. De prijswinnaar, Marimuthu Bharathan, kon niet aanwezig zijn op de prijsuitreiking in januari 2013, omdat hij geen paspoort kreeg van de Indiase autoriteiten. De DNN-coördinator las namens hem zijn dankwoord voor. De prijsuitreiking kreeg aanzienlijke publiciteit in de Nederlandse media, en juryvoorzitter Cisca Dresselhuys merkte in haar toespraak op dat "de Indiase regering niet echt blij was met het bericht. [...] Er kwam een waarschuwing dat de goede betrekkingen tussen Nederland en India aanzienlijk konden worden geschaad indien de prijs naar de heer Bharathan ging" (zie http://www.dalits.nl/pdf/SpeechCiscaDresselhuys_e.pdf).

Positiever was dat de minister van Buitenlandse Zaken, Frans Timmermans, de Dalit-kwestie besprak met zijn Indiase collega tijdens een bezoek aan India in november. De Nederlandse overheid steunt ook een aantal Dalit-gerelateerde projecten.

Dalits in kleding- en zaadindustrie

Er is ook meer aandacht voor Dalits als een gediscrimineerde en uitgebuite groep in de toeleveringsketen van Nederlandse en multinationale ondernemingen. Deze kwestie werd benadrukt tijdens diverse bijeenkomsten in Nederland, Noorwegen en Denemarken waaraan ook LIW-DNN deelnam. De schendingen van arbeidsrechten en discriminatie in de kleding- en zaadindustrie in India kwamen ook in de media aan bod. De coördinator van DNN informeerde circa 30 bedrijven die deelnamen aan een handelsmissie naar India. Daarbij werd ook de Dalit-kwestie besproken. Waarschijnlijk zullen er in de komende jaren meer mogelijkheden zijn om het Dalit-probleem met betrekking tot een van de Nederlandse mensenrechtenprioriteiten ter sprake te brengen, zoals de situatie van mensenrechtenverdedigers, de positie van vrouwen, kinderarbeid en vooral ook MVO en fundamentele arbeidsrechten.

In 2013 zette DNN haar politieke belangenbehartiging en lobby richting Nederlandse parlement en het ministerie van Buitenlandse Zaken voort door middel van brieven en bijeenkomsten met een aantal parlementsleden en ambtenaren van het ministerie. Dit heeft geresulteerd in diverse kamervragen, opmerkingen tijdens parlementaire debatten en reacties van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Geweld tegen Dalit-vrouwen in Tweede Kamer

Twee reeksen kamervragen sneden de kwestie van seksueel geweld tegen Dalit-vrouwen en de slinkende ruimte van het maatschappelijk middenveld in India aan. Ook werd gevraagd naar het beleid tegen kastediscriminatie. Minister Timmermans antwoordde dat zijn regering "zich ervoor inspant dat het onderwerp discriminatie op basis van werk en afkomst aandacht blijft krijgen op

de agenda's van EU en VN." Hij steunde ook de resolutie van het Europees Parlement over geweld tegen vrouwen in India.

In een andere schriftelijke vraag naar aanleiding van een nieuwe beleidsnota inzake mensenrechten werd door de Kamer gevraagd hoe Nederland "prioriteit zou moeten geven aan de ongeveer 300 miljoen Dalits ('kastelozen'), vooral in Zuid-Azië, die het slachtoffer zijn van schendingen met betrekking tot al deze kwesties, zoals het parlement ook heft laten weten in haar resolutie van 29 juni 2011". Het antwoord was nogal terughoudend: "De nationale wetgeving voor de bescherming van de Dalits is voldoende aanwezig, maar de implementatie van deze wetgeving is nog vaak onvoldoende op lokaal niveau, met name op het platteland. De onlangs aangenomen resolutie over de positie van Dalits geeft duidelijke aanbevelingen voor het EU-mensenrechtenbeleid."

Slavenarbeid

Er was wederom media-aandacht voor het probleem van slavenarbeid en uitbuiting van (voornamelijk) Dalit-meisjes in de Indiase textiel- en kledingindustrie. De meest recente publicatie in 2013 was een lang onderzoeksartikel in het progressieve Amerikaanse tijdschrift *'Mother Jones'* (druk oplage > 200.000), waar DNN-lid Landelijke India Werkgroep (LIW) en haar partners in Tamil Nadu aan bijdroegen. Het artikel benadrukte de invloed van kaste bij deze vorm van uitbuiting.

Een groot aantal artikelen verschenen op de Nederlandse en Engelse website van DNN: www.dalits.nl. Veel van die artikelen zijn vertaalde stukken die gepubliceerd zijn door IDSN. DNN hield verschillende journalisten op de hoogte van de Dalit-kwestie en publiceerde zelf een opiniestuk in een krant. De website trok 61.030 bezoekers, een stijging van ongeveer 12 procent ten opzichte van 2012. Informatie over Dalits werd regelmatig verspreid naar zo'n 6.000 organisaties, beleidsmakers en personen, internationaal en binnen Nederland, via de elektronische nieuwsbrief van de LIW, *IndiaNieuws*. De Engelse versie werd 13 keer gepubliceerd in 2013, de Nederlandse versie 18 keer.ⁱ

'Sumangali'

DNN richtte zich specifiek op de problematiek van Dalit-vrouwen via openbare bijeenkomsten, artikelen, Kamerbrieven en in interactie met Kamerleden en journalisten. Een Dalit-vrouw die heeft gewerkt in een spinnerij en nu een activist is tegen het Sumangali slavenarbeidsysteem, sprak op een bijeenkomst georganiseerd door de LIW. DNN is bezig met de voltooiing van een Nederlandse brochure over (geweld tegen) Dalit-vrouwen.

Het werk met betrekking tot MVO en Dalits werd in 2013 voortgezet. DNN-coördinator Gerard Oonk was hoofdspreker op een seminar in Oslo over arbeid en kaste, en hij sprak op een bijeenkomst in Kopenhagen over Dalits en MVO en op een seminar in Brussel over slavernij en arbeidsrechten. LIW en DNN namen de kwestie van kastendiscriminatie ook op in een aantal publicaties en activiteiten rond toeleveringsketens van zowel de textiel/kleding- als de zaadindustrie in India.

VN- en EU-activiteiten

LIW en DNN hebben bijgedragen aan IDSN-activiteiten in het kader van EU- en VN-lobby/beleidswerk door regelmatig Nederlandse Europarlementariërs en andere EU-ambtenaren te informeren over de Dalit-kwestie en door het uitvoeren van lobby-activiteiten in de Mensenrechtenraad samen met het IDSN-team.

Film *‘Wij zijn niet onaanraakbaar’*

In 2013 maakte DNN een Nederlandse versie van de inleidende IDSN-film over kastendiscriminatie, *“Wij zijn niet onaanraakbaar”*. DNN publiceerde rapporten, brochures en ongeveer 50 artikelen over de Dalit-kwestie.

ⁱ <http://www.indianet.nl/indianews-archief.html>